

սեպտեմբեր ամսին:

□. Սերգեյ Սարինյանը գրում է՝ «Ես ... վրդովմունքս արտահայտեցի Սեւակին նման արարքի համար ???» («ԳԹ», 2013, 3, էջ 6):

□/1. Սերգեյ Սարինյանը ստում է, քանի որ իմ կողմից մակագրված ժողովածուն նա ստացել է 2005-ի փետրվարի կեսերին, հետեւաբար չէր կարող իր վրդովմունքն արտահայտել Սեւակ Արզումանյանին հայտնի պատճառներով:

□. Սերգեյ Սարինյանը խեղաթյուրել է «Էնտրոպիա կամ +37» խորագրով բանաստեղծությունս՝ կտրատելով տողերը, աղճատելով միտքը, առվազն ոտնահարել է իմ հեղինակային իրավունքը (տե՛ս «ԳԹ», 2013, 3, էջ 6):

Տե՛ս եւ հմնտ՝ Ն. Համբարձումյան՝ Ձանձրույթ. Եվ ծառը նման չէ ծառին, Եվ քարը նման չէ քարին, Եվ հողը սերմ չի օրորում, Եվ մարդը չի պտղավորվում, Ո՛չ մուտք, ո՛չ ելք, Ո՛չ սկիզբ, ո՛չ վերջ, Ոչ էլ՝ պտույտ. Ձանձրույթ՝ ՏԻ-Ե-ՁԵ - ՐԱ՛-ԿԱ՛Ն...

Վ. Հակոբյանի տողերը՝ Ծաղիկը չգիտեմ ինչ էր, բայց ծաղիկ չէր... Աղբյուրը չգիտեմ ինչ էր, բայց աղբյուր չէր... Երկինքը չգիտեմ ինչ էր, բայց երկինք չէր...

Կարծում եմ, պետք չէ գրագետ լինել՝ տեսնելու համար, որ սրանք տարբեր բանաստեղծություններ են:

□. Սերգեյ Սարինյանը գրում է՝ «Երբ Դավիթ Հովհաննեսն ասում է, թե «ես բառ եմ դարձել», ապա դա իր խորքում ունի տաղանդի ներքին տառապանքը եւ կատարյալի ներքին ձգտումը (°) (ո՞ր է հիմնավորումը՝ Ն.Հ.): Բայց եթե մի դիլետանտ գրչակ նույնպես ասում է, թե՝ «բառ եմ որոնում», ապա դա իմիտացիա է ու բառագողություն ??? (ո՞ր է հիմնավորումը՝ Ն.Հ.): Միլիտոնյանը իր արյան բջիջներով է զգում վայրկյանի հավերժությունը...» (°) (տե՛ս «ԳԹ», 2013, 3, էջ 7):

□/1. Սերգեյ Սարինյանը ստում է, քանզի երբեք չեմ ասել՝ «բառ եմ որոնում», եւ ինքը հաստատ ոչ մի տեղ չի կարդացել սույն արտահայտությունը, ու գրքիս խորագիրը հետեւյալն է՝ «Ես բառ եմ դարձել» (2008), քանի՞ անգամ կարելի է կրկնել նույնը: Դավիթ Հովհաննեսին վկայակոչելու պարագան նույնպես պետք էր նշել փաստով, տարեթվով եւ ոչ թե օդում ցանել բառեր, հետո մոռանալ, թե ինչի մասին է խոսքը ու հղել Էդ. Միլիտոնյանի անունը: Սրանք նույնպես քննադատական մոտավոր - ա - պետության վառ ապացույցներ են:

□. Ուշագրավ մի փաստ եւս. սույն «ասույթների» քիչ սեղմ տարբերակը կարող եք ընթերցել՝ Ս. Սարինյան, Հայոց գրականության երկու դարը, (2009, հ. 5, էջ 544 - 550) գրքում: Այն գրվել է ի պատասխան Յուրա Խաչատրյանի «Ակադեմիկոսի պերճանքն ու թշվառությունը» հոդվածին, իհարկե, «Ի հեճուկս» հուշագրության 268-271 էջերը խնամքով խմբագրելուց հետո: Այս անգամ էլ ակադեմիկոսը չի խուսափել ինքնարտագրումից ու կաղապարներից՝ Յուրա Խաչատրյան-ը փոխարինելով Նաիրա Համբարձումյան անվամբ: Նշանաբանն ու բառապաշարն էլ նույնն են, քանզի բոլորիս է հայտնի՝ Սարինյանը սովորական բախտագուշակ չէ, այլ՝ «երեւելի»:

է. Պետք է խորապես հիասթափեցնեմ ակադեմիկոսին. «հավաքարարի կեցվածք» արտահայտությունը («ԳԹ», 2013, 3, էջ 6) սույն ենթատեքստում դիտում եմ որպես առաքելություն՝ Սուրիկին ու նրա ստեղծած քննադատական աղբը մաքրելու: Ի վերջո, շատ հավաքարարներ, պահակներ, բանջարավաճառներ կամ հանքափորներ տարրական կուլտուրա ունեն ու մարդկանց վարկաբեկելու եւ վիրավորելու գավառամիտ սնոբիզմից հաստատ բարձր են: Իսկ ամենատարբեր անմակարդակ որակումների հաստատումը կամ ժխտումը միմիայն ՄԵԾՆ ժամանակի խնդիրն է, ու «երեւելի» բախտագուշակն այստեղ հաստատ ԱՆՁՈՐ է:

Հ. Գ. Հետաքրքիր է՝ այսքանից հետո ի՞նչ նկատի ունի Սերգեյ Սարինյանը, երբ խոսում է

Ճակատագրին նույնացող «գենետիկ սկզբի» մասին: Արդյոք վերոնշյալ աղավաղումները առավել տեսանելի չե՞ն դարձնում սույն երկխոսության «երեւելիի» ոչ միայն գենետիկ սկիզբը, այլև՝ մուտացիաները: Համենայնդեպս, պապիկս Ստալինգրադի ճակատամարտի մասնակից էր, հաշմանդամ եւ հրացանը ձեռքին չէր թաքնվել գերեզմանաքարերի արանքում... , իսկ մեծատուն նախնիներս (չեմ վախենում այդ բառը գրելուց) դեռեւս 17-րդ դարավերջին Նախիջեւանի «Ճահուկ-Շահապոնք» տեղանքում երկու եկեղեցի են կառուցել, 19-րդ դարում վերանորոգել եկեղեցիներ ու, զբաղվելով լուսավորչական ու հովանավորչական գործունեությամբ, գրել-կարդալ են սովորեցրել բոլոր սուիկանմաններին, որի համար ստացել են Փիրղալամյան (սուրբ գրիչ) ազգանունը (տես Արգամ Այվազյան, «Նախիջեւանի վիճագրական ժառանգությունը», հ. Զ, Ե., 2010):

II

Ինչ վերաբերում է հնամաշ, բայց «փիլիսոփայական քննադատությամբ» լի պորտֆելը թեի տակ «գլրբալ հարցեր» առաջադրող ակադեմիական գրագրին, ապա սա վաղուց իրեն ու իր «հանճարեղ մտքերը» սպառած արտագրող գեներատոր է, քանզի սրա նմանները կարող են միայն մոգոնել հատկապես 1937-ին հարիր թեմաներով, ինչպես՝ «Մեր գրականության զարգացման միտումները ու դրան խանգարող հակահեղափոխական տարրերը» կամ՝ «Ո՛չ ուղեղ, ո՛չ կարծիք, ո՛չ մտածելակերպ. միայն՝ գորշություն»: Սրա նշանաբանն է՝ կողոպտել արեւմտյան տեսաբաններին: Հետեւենք սույնի «մտքի թռիչքներին»՝

□ . XX դարի 60-70-ական թվականներին արեւմտյան (հատկապես՝ ամերիկյան) պահպանողական տեսաբանական կողմնորոշումը միանգամայն զգուշավորությամբ վերաբերվեց ինչպես Յուլիա Կրիստեւայի «տեսական անարխիզմին», այնպես էլ՝ թելքելականներին, բացառությամբ՝ Ռուան Բարտի, ով հետկառուցվածքաբանության անձեռնմխելիների ցուցակում էր: Այդ պատճառով էլ Կրիստեւայի մասնակցությունը եւ ազդեցությունը հետկառուցվածքաբանության նախնական ձեւավորման փուլերում՝ յեյլական դպրոցի որդեգրած եւ ֆենոմենոլոգիական ուղղություններով, նվազագույն է: Կրիստեւայի հաղթարշավը առավելապես նկատվեց հետկառուցվածքաբանության հետագա զարգացումներում, երբ նա հեղինակեց պոստմոդեռնիստական «ինտերտեքստ» հասկացությունը, ինչպես նաեւ բարենպաստ հող ստեղծեց ֆեմինիստական շարժման ազդեցության ու քննադատության համար եւ որպես գիտնական-տեսաբան ուղղակիորեն կանգնեց հետկառուցվածքաբանության ակունքներում: Կրիստեւան քննադատեց կառուցվածքաբանության դրույթները, ձեւակերպեց ու հիմնավորեց սուբյեկտի ապակենտրոնացման ու գրական տեքստի ա-կառուցվածքայնության վերաբերյալ ըմբռնումները: Քննադատելով Դերիդային՝ արտահայտեց միտքը, թե Դերիդայի «*О грамматологии*» աշխատանքի քաղաքականությունը ուղղված է նախ եւ առաջ ֆենոմենոլոգիայի քննադատությանը, որն ի վերջո հանգեցնում է «նեգատիվ»

քննադատության «պոզիտիվացմանը»: Սակայն սույն միտքը արտահայտելը դեռեւս չի նշանակում, թե Կրիստեւան ֆենոմենոլոգիական հայացքներ ունի, ինչպես հայտնագործում է սույնը (տես «ԳԹ», 2013, 3, էջ 7), քանզի Կրիստեւայի աշխատանքները դիտարկելի են նախ եւ առաջ ինտերտեքստուալության եւ լեզվաբանական հոգեբանության տեսանկյուններից եւ Aritmia երեւույթին (որպես այդպիսին) նույնպես չունի անդրադարձներ:

□ . Սույնը խեղաթյուրել է նաեւ իմ՝ «Ինչպես ընթերցել. Ընթերցող-տեքստ-հեղինակ» հոդվածի խորագիրը եւ նրանում ամփոփված դրույթները (տես «Գարուն», 2012, 5-6, էջ 32-38)՝ աղավաղելով ու խառնելով Aritmia էսսեին (տես «ԳԹ» հավելված, 2012, 19 հոկտ., էջ 4): Կրիստեւայից բերված մտքերի կողքին, կույրի համար էլ տեսանելիություն ապահովելով, նշել եմ նրա անունը, ինչը համապատասխանում է սահմանված նորմերին, ինչպես՝

«Ցանկացած նույնականություն հնարավոր է եւ կասկածի ենթարկել (եթե դիտենք մեզ կողքից), բայց կարող ենք եւ հասնել այն բարդ հասկացության էություն, որը մետաֆիզիկական ապակառուցում անունն է կրում, թեպետ այդ տիրույթ, ըստ Յուլիա Կրիստեւայի, թափանցել են առայժմ միայն Նիցշեն, Հայդեգերը, Հաննա Արենդտը, մասամբ՝ Ֆրոյդը, ով առաջին հերթին տեսնում էր նախապաշարված մարդու ճակատագիրը» (տե՛ս «Գարուն», 2012, 5-6, էջ 32): Ի դեպ, սույնի բերած մտքերը, իբրեւ թե՛ Կրիստեւայի գործունեության ոլորտի շուրջ (մշակութային մելոս, ֆենոմենոլոգիա, պայթյուն, եւ այլն) թռցված են հենց Aritmia էսսեից, ինչի ժանրային տարբերությունը նույնիսկ չի պատկերացրել սույն տգետը (հոդված է, թե՞ էսսե): Սույնը ծանոթ չէ նաեւ Կրիստեւայի ուսումնասիրության ոլորտներին՝ 1. Жест. практика или коммуникация // Избранные труды: Разрушение поэтики, М., 2004, 2. Отвращение // Силы ужаса: эссе об отвращении, СПб., Алетейя, 2003, 3. Душа и образ // Философская мысль Франции XX века, Томск: Водолей, 1998, եւ այլն: 4. Читая Библию // Философская мысль Франции XX века, Томск: Водолей, 1998, 5. Смерть в Византии (роман), М., 2007, 6. Ребенок с невысказанным смыслом // Философская мысль Франции XX века, Томск: Водолей, 1998 եւ այլն:

□. «Aritmia» էսսեից եւ «Ինչպես ընթերցել. Ընթերցող-տեքստ-հեղինակ» հոդվածից քաղելով մի քանի արտահայտություններ՝ «աշխարհը մի մեծ ունիվերսում», «անձի նույնականացում», «մարդիկ տիեզերական անկշռելիության մեջ», «Ես-ը ատոմի մեջ», «տեխնոգեն հասարակություն» սույնը կցնցել է միմյանց ու անկատարության պատրանք ստեղծել: Դե արի ու սրան հասկացրու, որ ինքը նույնիսկ գրաճանաչության տարրական նորմերին չի տիրապետում, մեկ փսխվածքում տասնյակ ուղղագրական, կետադրական ու շարադասական սխալներ է կատարում, իսկ տարբեր վերնագրեր ու անուններ սխալ գրելը սրա մոտ ուղղակի օրենքի սահմաններում է՝ օրինակ՝ Ջավեն Պիպեռյանի «Մրջյուններու վերջալույսը»՝ «մրջյուններու վերադարձը» (տեղի սղության պատճառով բերում են միայն մեկ օրինակ): Այս պայմաններում ատոմային

ֆիզիկա-աստղաֆիզիկա-սոցիոլոգիա-սուբյեկտ-օբյեկտ-Ես-քաղաքագիտություն-կենսաֆիզիկա-լեզվահոգեբանություն երեւոյթները սրա ուղեղին ինչպե՞ս կհասնեն, չէ՞ որ տգիտությունն ու միջակությունը զորավոր ուժեր են:

□. Գաղտնիք չէ, որ լոտոսի աճեցման պայմաններին առնչվող նշյալ միտքը առկա է նաեւ ցանկացած հանրագիտարանում: Այն ընթերցել ու նրանից օգտվել կարող են բոլորը: Վերոնշյալը զուգահեռել են մշակութախեղ իրականության (որի տղմոտ ու զարշահոտ բացիլակիրն է սույնը) ու նրանում ապրող նորմալ մարդու գոյության պայմաններին (ի դեպ, դրա լիարժեք իրավունքն ունենալով)՝ «Ստացվում է՝ մարդն ապրում է լոտոսի կյանքով, որի արմատները տիղմի մեջ են, իսկ սպիտակ, կարմիր, կապույտ թերթիկները բացվում են պատրանքների փոփոխական աշխարհներում» («Գարուն», 2011, 5-6, էջ 33): Իսկ թե սույնը ի՞նչ է փնտրել բուրդիստական կրոնի դրույթները բացատրող կայքում՝ պատասխանատու է միայն ինքը, եւ ինձ մնում է սոսկ Դանիել Վարուժանի նման ձեռք թափ տալ՝ «Ո՛վ ցեխահոգի, ո՛վ պիտի սգա քու վախճանդ...», իսկ երկնքից լսվում է Ավ. Իսահակյանի մարգարեական ձայնը՝ «Ես ձեզ ասում եմ՝ կգա ոգու սով ...»: Հարց՝ «ԳԹ»-ի սույն հոգեվարքային թպրտոցները ինչ-որ կերպ տարբերվո՞ւմ են վերոնշյալ տիղմից:

□. Ակադեմիական սույն մրագրի հնչեցրած մեղադրական հետեւյալ գործը՝ «Ն. Համբարձումյանի գործը կարելի է անվանել «մեկնաբանական իմիտացիա»...» (նախ՝ «Գրակ. հանդեսում», էջ 79 եւ ապա՝ «ԳԹ» սույն կոնվոլուսիայում), առավելապես 1937 թվականի անստորագիր մատնագրերի էությանն է միտում, քան թե ունի գիտական ենթատեքստ: Սրա ձգտումը՝ ճանապարհից օտարել յուրաքանչյուրին, ով գոնե փոքր-ինչ սպառնում է իր «պեղումներին», սահմաններ չի ճանաչում, քանզի բոլորին մեղադրում է

հատկապես այն աղտեղություններում՝ «ենթատեքստից կտրված կեղծ փաստեր եւ մեջբերումներ, մակերեսային ու չծածկագրվող թարգմանություններ այլեւայլ տեքստերից, տարբեր տեղերից կատարված բառացի քաղվածքներ՝ առանց չակերտների, միմյանց կցմցած բառեր, կապակցություններ, արտահայտություններ», որոնց նշանավոր մասնագետն է ինքը, եւ որոնք վտանգավոր են աղանդավորության չափ ու քառակի անբարո: Ուշագրավ են հետեւյալ դիտարկումները՝

1. 2012 թ. սկզբին սույնի հետ մի բանավոր զրույցում (մասնակիցները ողջ եւ առողջ են) նշել եմ, որ եթե տվյալ հոդվածում նպատակս Սերգեյ Սարինյանի «անդարձության» փիլիսոփայությունը իմիտացիայի ենթարկելը լիներ, ապա այդքան հեռուն չէի գնա, քանի որ նույնը առկա է նախ եւ առաջ Վ. Պարտիզունու «Վահան Տերյան» մենագրության մեջ (տե՛ս Վ. Պարտիզունու, Վ. Տերյան, Ե., 1964), որն ավելի վաղ է գրվել, քան կազմվել է «Հայ գրականության պատմության» 5-րդ հատորը: Բացի այդ, ասել եմ նաեւ, որ ակադեմիկոսի «Հայոց գրականության երկու դարը» գրքի (տե՛ս հ. 1, 1988, էջ 336-430) «Վ. Տերյանի պոեզիան» հոդվածում բառացի արտագրություններ կան Տերյանից (տե՛ս «Գարուն», 2012, 9-10), եւ չակերտների լինել-չլինելն էլ ոչինչ չի որոշում, որովհետեւ հղում նույնպես չկա: Ուրեմն ի՞նչ է ստացվում երկակի այս խաղում. ամենահիմարին էլ պարզ է՝ բարի կամքով լեցուն սույն միջակության նպատակը ակադեմիկոսի գրագողությունների մասին մեկ անգամ եւս հանրությանը տեղյակ պահելն է, որպեսզի հետո «խնամքով» «փրկի» նրան ու «փրկելով»՝ կրկին նշի պլագիատի էջերը, որպեսզի անտեղյակ ընթերցողն էլ կարդա:

2. Նշել եմ նաեւ (բանավոր), որ իմ «Բանաստեղծի հայտնությունը» հոդվածի առանցքում «Բազմավեպ»-ում Կ. Վ. ստորագրությամբ տպագրված մի հոդված է, որի հեղինակը Վենետիկի Մխիթարյան միաբանության քահանաներից է, եւ որ տվյալ հոդվածը Տերյանի՝ Վեռլենից ու Բողլերից կատարած թարգմանությունների ու դրանցից ազդվելու առիթով է: Գրչակը կարող էր ստուգել կամ գոնե մեկ անգամ կարդալ հոդվածը:

3. Վերջինս մոռանում է նաեւ, որ «Դիսմորֆոմանիայի» միջակուհու «Միֆի՞, թե՞ ապամիֆականացված բանաստեղծությունը» (տե՛ս «ԳԹ», 15 հուլիսի, 2011թ., էջ 7) հոդվածը քննադատելու խորհուրդը եւս ինքն է տվել (նկատումներս թղթին հանձնելու առումով) (տե՛ս «Գարուն», 2012, 7-8) ու հիմա սույն փսխվածքում փորձում է «փրկել» նաեւ սրան (տե՛ս «ԳԹ», 2013, 3, էջ 6-7): Այս ձեռնածուին թվում է, թե աճպարարական մի քանի գործողություններ միանգամից կատարելով կարող է մնալ անպատիժ, ու թե՛ կարելորդ արագությունն է:

□. Այդ է վկայում նաեւ «Տեքստ եւ բնագիր » (2010) գիրքը, քանզի տգիտության այդ խրախճանքում սույնը գերազանցում է մտագողության, գրագողության, աղավաղումների ու ցինիզմի ճանաչելի ու անճանաչելի բոլոր սահմանները: Օրինակ՝ զարգացնելով բինարության գաղափարը՝ սույնը սահունորեն միավորում է այն տարբերության (différance) ու հավելման (supplement) գաղափարներին՝ միաժամանակ չնշելով տեքստում, որ դրանք փոխառել է Դերիդայից եւ supplement բառում մեկ՝ պետք է լինի՝ supplement, իսկ difference բառում կատարելով երկու ուղղագրական սխալներ. պետք է լինի՝ difference, քանզի եթե քվազին ուշադիր լիներ, ապա կտեսներ, որ Դերիդայի համանուն գրքի խորագիրը ոչ թե Diference է, ինչպես նշում է ծանոթագրությունների շարքում եւ ապա որպես տերմին նույն կերպ օգտագործում տեքստում (տե՛ս Տեքստ եւ բնագիր, էջ 150 եւ էջ 166, ծան. 9), այլ՝ La Différance, 1968: Անգլերեն տարբերակը՝ Differance, ռուսերենը՝ Дифферансе), եւ որ այդ երկու տերմինների միջեւ հսկայական տարբերություններ կան, որոնք էլ տեսանելի են դարձնում սխալ մեկնության հիմքերը: «La Différance» աշխատանքում Դերիդան, ուսումնասիրելով գոյաբանության ու լինելության տարբերությունը, նկատում է, որ Հայդեգերը չի շեշտում տվյալ տարբերությունը ու վերջնականապես չի տարբաժանում

ոչ թե «Լույս - ա - Պտույտ», ինչպես նշում է սույնը, այլ «P.s – D. Memory traces» քննադատական հոդվածում (տե՛ս «Գարուն», 2012, 9-10):

□ . «Ուրացո՞ւմն է սա, թե՞ Հերոստրատն է արթնացել խմբագրի էության մեջ» հարցը առաջադրելով՝ փորձում է միավորներ հավաքել Այվազյանի հաշվին: «Բնագիր եւ տեքստ»-ում ինչպես նաեւ «Գրականագիտական հանդես»-ում (ԺԳ, 2012) տպագրված աղավաղումները համարելով «խոր լրջությամբ վերլուծություն տարբեր տեսանկյուններից»՝ սույնը մոռանում է, որ ակադեմիկոսից գլուխը արծացնելու համար «Քննադատական մտորումներ եւ գրառումներ»-ում (էջ 78) գրել էր, թե Այվազյանն «անկարելորդ» է համարել «Գաղտնի անունը» էսսեն, այդ պատճառով էլ չի ընդգրկել «Անհենարան ու անխարիսխ՝ երկրի նման» (2007) գրքում: Այնինչ Այվազյանը վերոնշյալ ժողովածուի տպագրության օրերին եղել է հիվանդանոցում եւ էսսեն այդ ընթացքում է գրել, այդ պատճառով էլ այն դուրս է մնացել գրքից: Իսկ հարցը, թե սույն տգետը գարունակա՞ն է, թե՞ եղել է սոսկ գարունականների մանկավիհը, ի՞նչն է Այվազյանի անունն օգտագործելով դարձել քննադատիկ, թե՞ Այվազյանը՝ իրենով գրող, շատ վիճելի է, քանզի կրկին դիմառնում ենք այսօր գրականության մեջ տիրող աղանդավոր բարքերին: Երեւոյթ, որ միշտ էլ կարելի է շրջել դիմացինի դեմ՝ ինչպես կամենաս: Այսքանից հետո ինչ-որ կեղծ փաստերից ու մեջբերումներից է խոսում տգետը, ինչ-որ սխալներ ճանաչելու կամ չճանաչելու կեղծ հարցեր է բարձրացնում՝ կրկնակիորեն մոլորեցնելով ընթերցողին ու միաժամանակ մոռանալով նշել, որ «Գարունում» տպագրված «անքննադատ հոդվածիկներից» ??? շատերի գիտական ղեկավարը իր նման տգետն է:

□ . Պարզվում է՝ սույնը մինչ այժմ ջրից չոր է դուրս եկել տարբեր խմբագրություններում համապատասխան մարդիկ ունենալու շնորհիվ: Նա մշտապես տեղեկացվել է իր փսխվածքների դեմ գրված քննադատական հոդվածների մասին ու նախապես կանխել դրանց տպագրությունը: Ինչպես ասում են, կարողացել է՝ արել է: Լավ է դա թե վատ՝ միայն Աստծուն է հայտնի, բայց սույնը դրանով չի բավարարվում՝ փորձելով վերահսկել ողջ տպագրական նյութը՝ նույնիսկ հոդվածներ թռցնելու պայմանով: Ասվածի հավաստումը 2012 թվականի հուլիսին «Գարուն» ամսագրի խմբագրությունից դեռեւս չտպագրված «Դիսմորֆոմանիա» հոդվածը թռցնելն էր: Ու երբ զանգում են եւ ասում, թե դա տպագրական էթիկայի խախտում է, նա ինձ կարգի է հրավիրում, թե՛ պետք է ձակատագրից գոհ լինեն, որ իր նմանը բարեհաճել է ընթերցել հոդվածն ու անջատում է հեռախոսը:

□ . Աղավաղել է նաեւ դիսմորֆոմանիա բառի բառարանային իմաստը՝ <Дисморфомания [греч. morphe-форма, mania-безумие] бред физического недостатка. Развитию дисморфомании могут предшествовать навязчивые идеи физического недостатка. Если оно на самом деле нет, а человек при этом убежден в собственном уродстве, ходит по врачам и даже оперируется у пластических хирургов, либо же впадает в анорексию, то тут речь идет о дисморфомании [бредовой уровень расстройств] [տե՛ս Жмуров В. А., Большая энциклопедия по психиатрии, 2-ое изд., 2012 г.]>. Հոդվածն ուշադիր ընթերցողը լավ էլ կպատկերացնի՝ ինչի մասին է խոսքը: Կարծում են, ամենեւին էլ պետք չէ վկայակոչել «Հին Թեբեն»՝ (հին-ն էլ մեծատառով են գրել՝ Ն. Հ.) տգիտության չտեսած արձանի մասին «հուշեր» պատմելով. այն ազգովի կարող ենք պատվիրել ու կանգնեցնել Երեւանի քաղաքապետարանի դիմաց՝ «Գրականագիտության քանքար եւ ռահվիրա Աբրահամյան Սուրիկ» փորագրությամբ:

□ . □ .

Ծնվում են պատասխաններ ակնկալող անխուսափելի հարցեր՝ արդյոք մեր պորտալարը կտրվե՞լ է նախամարդու քարանձավից կամ՝ որքան էլ ավստրալիական արագավազ ջայլամի պես վտանգի դեպքում թաքցնենք մեր գլուխը թփերում՝ որպես զգուշավոր, բայց

գորշ մի գանգված, արդյոք դարձե՞լ ենք այնքան քաղաքակիրթ, որ կարող ենք գավառը խաղաղությամբ անվանել քաղաք, իսկ գավառամտությունը՝ անթերի ճաշակի օրենսդիր, եւ արդյոք «ԳԹ»-ում տեղ գտած սույն երկխոսություն - հոգեվարքը քննադատության ինքնասպանության լավագույն օրինակ չէ՞: Կամ՝ հնարավո՞ր է գրական - քննադատական բանավեճի քողի ներքո տպագրել 1937-ականներին հարիր մատնագրեր՝ չկողմնորոշվելով նույնիսկ երկխոսություն է դա, թե՞ զառանցանք՝ մենախոսական թպրտոցներով: Պարզվում է՝ հնարավոր է, որովհետեւ քարանձավն էլ է մերը, կոլխոզն էլ է մերը, կոլեկտիվ անգիտակցությունն էլ է մերը, «ազատությունն» էլ է մերը ու բոլորի... Ուստի պարտավոր եմ գիտական էլիտային ուղղել հետեւյալ հարցը. ո՞վ է սույն բախտախնդիր տգետը, որ անգրագիտության, հոգեբանական ու մարդկային նման ախտածին տվյալներով փորձում է իրեն վերագրել որոշողի կամ գնահատողի կարգավիճակներ՝ սահմանելու «գրական արդի զարգացման միտումները եւ ուղղությունները» ու աղավաղելու գրականության ու քննադատության դեմքը (Աստված հեռու պահի «երեւելի» բախտագուշակներց ու ակադեմիական միջակությունների ագրեսիայից), եւ վերջապես, ի՞նչ խեղկատակություն է սա:

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ, Վ.Վ.Վ., ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ